

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-930

10.11.2022

KLP Skadeforsikring AS

Motorvogn

Uriktige opplysninger om skadetidspunktet – fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

Sikrede krevde dekket skader som han mente var påført hans parkerte bil mens han selv var på reise. Selskapet avsto kravet og sa opp alle sikredes skadeforsikringer, jf. forsikringsavtalelovens § 8-1 fjerde og femte ledd. Selskapet krevde også erstattet sine utlegg til utreder i saken. Selskapet hevdet at ikke alle skadene sikrede krevde erstattet kunne ha oppstått i perioden han hadde angitt, og at han derfor hadde gitt selskapet uriktige opplysninger. Selskapet mente skadene måtte ha oppstått ved flere ulike hendelser. Det viste bl.a. til at sikrede før nevnte reise hadde lagt ut bilen til salg på finn.no, og at noen av skadene kunne ses på bildene i salgsannonsen. Sikrede bestred at han bevisst hadde gitt uriktige opplysninger og hevdet bl.a. at skadene var vanskelig å se, og at han kun fortalte sannheten med hensyn til den kjennskapen han hadde til skadene. Nemnda kom til at selskapet var uten ansvar og kunne si opp sikredes forsikringsavtaler på grunn av uredelig brudd på redegjøringsplikten ved skadeoppgjøret. Nemnda kom videre til at selskapet kunne kreve tilbakebetalt sine utlegg.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: ca. kr 20 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på bil og spørsmål om selskapet er fri for ansvar og kan si opp sikredes forsikringsavtale i selskapet, samt kreve refusjon av sine utlegg på grunn av uredelig brudd på redegjøringsplikten ved skadeoppgjøret, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 8-1 fjerde og femte ledd.

Sikrede tegnet 1.7.21 kaskoforsikring for sin Audi A1, 2011-modell.

Sikrede meldte 3.7.22 fra til selskapet om skade på bilen. I skademeldingen sendt selskapet sammen med bilder oppførte han skadedato til 1.7.22, og viste til at "*Bilen har fått tydelige lakkskader på panser, tak, førerdøren og andre steder*". Han opplyste videre at han oppdaget skaden kl. 22.48, og at "*Bilen har stått parkert mens jeg har vært på utenlandsreise*". Videre svarte han "Nei" på spørsmål om han visste hvem som hadde kjørt på bilen og om det var vitner til hendelsen. Sikrede svarte "Ja" med hensyn til om det var skader foran venstre, foran høyre og midten venstre, og han svarte "Nei" på spørsmål om det var skader på bilen før hendelsen som ikke var reparert.

Under behandlingen av sikredes krav oppdaget selskapet at han hadde lagt bilen ut for salg 25.6.22, og på bilder i annonsen fra finn.no mente selskapet det kunne se de samme skadene på bilen som han hadde meldt inn med skadedato 1.7.22. Selskapet engasjerte Faver for nærmere utredning av saken og ba samtidig sikrede om å taksere skadene. Lakkskadene ble ifølge selskapet taksert til ca. kr 20 000.

Faver utarbeidet et referat 8.7.22 etter samtale med sikrede 7.7.22. Fra dette referatet hitsettes:

Skaden

Forsikringstaker opplyste at han reiste fra ...Norge... til ..utlandet.. mandag den 26.6.2022. Han kom tilbake til ..Norge.. den 1.7.2022. Flyet var forsinket, så han landet på rundt klokken 2100 og var hjemme ved egen leilighet og oppdaget skaden klokken 2238.[....]

Bilen sto parkert der den alltid pleier å stå parkert, på gateparkering/beboerparkering ved leiligheten. Idet han ankomveien, oppdaget han med en gang at det hadde oppstått lakkskader foran på panseret og førerdøren. Det at han oppdaget dette med en gang mente han var fordi det var falt ned mye blader fra et tre på bilen. Først trodde han at det var mye mer skader, men fant fort ut at det meste var blader han kunne tørke bort. Det var imidlertid likevel en del skader.

[....]

Salg av bil

Forsikringstaker forklarte at han har planer om å selge bilen. Han skal forsøke å få boliglån og mener at dette vil bli enklere dersom han ikke har billån. Forsikringstaker la ut annonse på finn.no for rundt et år siden. Han ombestemte seg og slettet annonsen.

Forsikringstaker hadde like før han reiste foretatt en salgsvask på bilen. Etter denne vasken ble det tatt bilder og bilen var strøken. Lakkskadene foran på bilen og på bilens førerdør var ikke på bilen på dette tidspunktet. Samme dag eller dagen etter la han bilen ut for salg på finn.no for 95 000 kroner. Han har en person som skal komme og se på bilen i løpet av neste uke. Forsikringstaker fremviste dokumentasjon på at det den 25.6.2022 ble foretatt en salgsvask på bilen hos

Forsikringstaker mente at det kunne se ut som at noen har gått med noe spisst og bevisst slått i bilen. Han utelukket heller ikke steinsprut. Han ante ikke hva som kunne ha forårsaket skadene, men han var sikker på at de måtte ha oppstått i tidsrommet han var bortreist siden bilen ikke hadde disse skadene da den ble parkert etter bilvasken.

Påviste skader

Forsikringstaker påviste skadene på bilen, se bilder under.

[...bilder...]

Bildene over viser lakkskade på bilens førerdør. Som påvist ser på bildet, er det oppstått rust i skaden.

[...bilder...]

Bildene over viser skade foran på venstre side. Det er oppstått rust i skaden.

[...bilde...]

Bildet over viser markering over påviste skader. Alle skader foran på panseret skal ha oppstått etter salgsvasken mens forsikringstaker var på reise og bilen stor parkert på gate.

[...bilder...]

Nærbilde av to av skadene foran. Det er oppstått rust i skaden.

Favers utreder informerte sikrede så samme dag om at det hadde sett på finn-annonsen fra 25.6.22 og minnet om at han i samtalen 7.7.22 hadde opplyst at bildene i annonsen ble tatt etter at bilen hadde blitt vasket, og at det da ikke var skader i lakken. Utreder skal ha konfrontert ham med at disse bildene viste at skadene allerede var der etter vask og før han reiste til utlandet. Sikrede skal ha svart at han meldte inn skadene samme dag han oppdaget dem, at han ikke hadde lagt merke til dem etter vask av bilen, og at han i så fall ville meldt fra om dem da. Utreder skal ha uttrykt at det var vanskelig å unngå å se skadene da han tok bilder da bilen var nyvasket og la dem ut på finn.no og påpekte også at det på bilder fra finn-annonsen fra da han kjøpte bilen i 2020 kunne ses noen av lakkskadene.

I Favers utredningssammendrag 11.7.20 fremgikk det at sikrede var enig i at skadene kunne se ut som steinsprut, men ifølge Faver kunne ikke steinsprut oppstå mens bilen sto parkert. Videre viste Faver til at sikrede benektet å ha lagt merke til skadene før han kom tilbake fra nevnte reise, samt at han syntes bildene fra finn-annonsen fra 2020 var uskarpe, og at han ikke kunne se at de samme skadene var på bilen på det tidspunktet. Fra utredningssammendragets "*Resultater og vurderinger*" hitsettes:

Det er ingen tvil om at de oppgitt skader var på bilen allerede da forsikringstaker la bilen ut på finn.no og at skadene ikke har oppstått ved at bilen sto parkert. Finn-annonsen fra 2020, da forsikringstaker kjøpte bilen, viser at bare noen få av knastene på panseret var der allerede da.

Det er ingen tvil om at det mens forsikringstaker har eid bilen har oppstått skader i lakken. Siden noen av knastene kan sees på annonsen fra 2020, har ikke alle skadene oppstått ved en og samme hendelse. Det er i tillegg lite sannsynlig at skaden på førerdøren har oppstått samtidig som skadene på panseret har oppstått. Det må derfor kunne legges til grunn at skadene overveiende sannsynlig gjelder minimum tre separate hendelser som hver for seg skulle medført bonustap og egenandel. Forsikringstaker har altså forsøkt å unngå dette ved å fremstille det hele som en hendelse.

Utredningen kostet kr 16 875 eks. mva. ifølge e-post 20.7.22 fra Faver til selskapet.

Selskapet avsto 22.7.22 sikredes krav med henvisning til fal. § 8-1 første og fjerde ledd og krevde refusjon av kostnadene til ekstern utreder på kr 21 093. Selskapet annullerte samtidig alle forsikringsdekninger sikrede hadde i selskapet fra og med 10.8.22, jf. fal. § 8-1 femte ledd, og nektet ham fremtidig kundeforhold i selskapet. I avslagsbrevet sto følgende om selskapets vurderinger og grunnlaget for det:

1. BESKRIVELSE AV SAKENS FORHOLD

Vi viser til din skademelding av 3.7.2022 der du opplyste at mens du var på utenlandsreise, oppstod det skader på bilen mens den stod parkert. Bilen hadde fått tydelige lakkskader på panser, tak, førerdør og andre steder. Det ble i skademeldingen spesifisert at det var skader foran venstre, foran høyre og midten venstre. Du opplyste at det ikke var tidligere oppståtte skader som ikke var reparert.

Vi har i forbindelse med utredningen sett på aktuelle salgsannonser på Finn.no.

2. FORETAKETS VURDERING AV SAKEN

KLP mener du har gitt bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger i denne saken. Vi legger til grunn at dette er gjort for at du skulle få en erstatning du ikke hadde krav på, og at du visste eller måtte forstå at en uberettiget erstatning var konsekvensen av de uriktige eller ufullstendige opplysningene. Vi begrunner dette med følgende:

Du har i skademeldingen meldt inn lakkskader foran på bilen i tillegg til en skade på førerdøren. Under samtale med utreder påviste du skadene. Skadene skal ha oppstått mens du var på reise og bilen stod parkert på beboerparkering utenfor bopel. To dager før du reiste ble det gjennomført en salgsvask, du tok bilder og bilen ble lagt ut på Finn.no.

Du har av utreder blitt informert om at lakkskadene er godt synlige på bildene du selv tok av bilen etter salgsvasken og som du la ut på Finn.no. Til tross for dette har du benektet å ha lagt merke til skadene før du kom tilbake fra nevnte reise. Vi finner det ikke troverdig at du ikke skal ha lagt merke til skadene da du tok bilder for å legge ut bilen til salg.

Du har videre blitt informert om at noen av lakkskadene på panseret var synlige allerede på Finn-annonsen fra 2020. Du syns imidlertid at bildene fra denne annonsen var uskarpe og kunne ikke se at noen av de samme skadene var på bilen på dette tidspunktet. Vi er ikke i tvil om at de oppgitte skader var på bilen allerede da du la bilen ut på Finn.no og at skadene dermed umulig kan ha oppstått ved at bilen stod parkert.

Finn-annonsen fra 2020, da du kjøpte bilen, viser at bare noen få av knastene på panseret var der allerede da. Det er ingen tvil om at det mens du har eid bilen, har oppstått skader i lakken. Siden noen av knastene kan sees på annonsen fra 2020, har ikke alle skadene oppstått ved en og samme hendelse. Det er i tillegg lite sannsynlig at skaden på førerdøren har oppstått samtidig som skadene på panseret har oppstått. Det må derfor kunne legges til grunn at skadene overveiende sannsynlig gjelder minimum tre separate hendelser som hver for seg skulle medført bonustap og egenandel. Du har altså forsøkt å unngå dette ved å fremstille det hele som en hendelse.

Sikrede krever dekning for lakkskadene og anfører at han oppdaget skadene først den 1.7.22. Han opplyser at bilen ble lagt ut for salg på finn.no før han oppdaget skadene, og at han først så disse da han kom tilbake fra reise. Han har ikke bevisst forsøkt å lure selskapet og la den ikke ut for salg med den intensjon å selge den med feil. Det ville være "idiotisk" å ta bilder av en bil og legge den

ut for salg, for så å melde skade til selskapet. Sikrede mener det er vanskelig å se skadene og opplyser at han tok en gjennomgang av hele bilen da han oppdaget én skade.

Sikrede bestrider at han er ansvarlig for selskapets utlegg, og at selskapet kan si opp kundeforholdet.

Selskapet avviser ansvar og anfører at sikrede bevisst har gitt gale opplysninger om hendelsen for å oppnå en erstatning han ikke har krav på, jf. fal. § 8-1 første og fjerde ledd. Selskapet krever også refusjon av sine utgifter med henvisning til FinKN 2017-812.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er uten ansvar og kan si opp sikredes forsikringsavtaler på grunn av uredelig brudd på redegjøringsplikten ved skadeoppgjøret, og også om selskapet kan kreve tilbakebetalt utlegg det har hatt i saken.

Ifølge fal. § 8-1 fjerde ledd er selskapet uten ansvar såfremt sikrede ved skadeoppgjøret bevisst gir uriktige eller ufullstendige opplysninger som sikrede vet eller må forstå kan føre til at han får utbetalt en erstatning han ikke har krav på. Femte ledd sier at selskapet i så fall også kan si opp enhver forsikringsavtale det har med sikrede med en ukes varsel.

Sikrede forklarte i skademeldingen 3.7.22 at bilen hadde fått tydelige lakkskader på panser, tak, førerdør og andre steder mens den sto parkert da han var på utenlandsreise, og også at bilen ikke hadde skader fra tidligere. Faver har i sitt utredningssammendrag 11.7.22 konkludert med at det ikke var tvil om at bilen hadde de angitte skadene allerede da sikrede la bilen ut på finn.no 25.6.22. Faver påpekte at noen av skadene fremsto som steinsprutskader som ikke kunne ha oppstått mens bilen sto parkert og viste til at noen av knastene på panseret allerede var der i finn-annonsen fra 2020, da sikrede kjøpte bilen.

Nemnda finner det ut fra dette tilstrekkelig sannsynliggjort at skadene på bilen oppsto før sikredes utenlandsreise, og at opplysningene sikrede ga i skademeldingen derfor var uriktige.

Spørsmålet blir så om sikrede bevisst ga selskapet disse uriktige opplysningene og måtte forstå at dette kunne føre til at han fikk utbetalt en erstatning han ikke hadde krav på.

Sikrede anfører at han ikke oppdaget skadene før han kom hjem fra utenlandsreisen 1.7.22. Dette fremstår som lite troverdig sett hen til at bildene som fulgte salgsannonsen 25.6.22 viste at det var skader i lakken på dette tidspunktet. Bilder av skadene på henholdsvis bilens førerdør, foran på venstre side og på panseret viser dessuten at det var rust i skadene, noe som også dokumenterer at bilen hadde skader fra før. I tillegg legger nemnda til grunn at noen av knastene er synlig på finn-annonsen av bilen fra 2020. Sikrede har også forklart at han vasket bilen 25.6.22 før det ble tatt bilder til salgsannonsen, og det er vanlig at man går grundig over en bil før man selger den. Det fremstår da som lite sannsynlig at sikrede ikke oppdaget skadene i lakken før 1.7.22. Sikrede opplyste også i skademeldingen at bilen hadde fått "tydelige" lakkskader.

Nemnda mener etter dette at sikrede bevisst ga uriktige opplysninger og kan heller ikke se noen annen grunn til at han gjorde dette enn at han skulle kunne oppnå en erstatning han ikke hadde krav på. Basert på sakens opplysninger er det sannsynliggjort at det oppsto skader i lakken mens bilen var forsikret i selskapet, men ut fra utredningen til Faver er det mest sannsynlig at skadene oppsto ved minst tre ulike hendelser. Sikrede måtte i så fall ha meldt flere separate skadesaker for å få erstattet skadene under bilforsikringen og dermed betale flere egenandeler. Nemnda mener sikrede må ha vært kjent med dette og forsøkte å fremstille det som at alle skadene ble påført ved en hendelse.

Selskapet er i så fall etter fal. § 8-1 fjerde ledd første punktum uten ansvar for skadene, og kan også etter femte ledd si opp forsikringen.

Selskapet krever også tilbakebetalt utlegg for utredningen. Bevisst å gi gale opplysninger utgjør ansvarsgrunnlag for sikrede, og sikrede må da være ansvarlig for de utgiftene denne handlingen påfører selskapet. Det vises her til FinKN 2019-658 med henvisning til Brynildsen, m.fl.: Forsikringsavtaleloven (3. utg., 2014) s. 289, samt FinKN 2017-812.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).